

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо захисту вільного волевиявлення виборців та посилення відповідальності за порушення виборчого законодавства) (реєстр. № 8097 від 6 березня 2018 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 18 квітня 2018 року (протокол № 69) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо захисту вільного волевиявлення виборців та посилення відповідальності за порушення виборчого законодавства) (реєстр. № 8097 від 6 березня 2018 року), поданий народним депутатом України Міщенко С.Г., (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою запровадження законодавчих механізмів протидії незаконним технологіям впливу на вільне волевиявлення виборців та фальсифікації результатів виборів.

Для досягнення мети автором пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, якими:

- встановлюється адміністративна відповідальність за здійснення передвиборної агітації що супроводжується прямим або непрямим підкупом виборців;

- впроваджується механізм боротьби з технологією контролю за підкупом виборців через винос пустих бюллетенів (так звані «каруселі»). Встановлюється адміністративна відповідальність за порушення порядку голосування, зокрема за передачу виборцем бюллетеню іншим особам. За заохочення або змушування виборця до передачі виборчого бюллетеня шляхом підкупу, погроз або іншим способом передбачається кримінальна відповідальність;

- встановлюється кримінальна відповідальність за непрямий підкуп виборців (безкоштовне або пільгове надання товарів, робіт, послуг);

- встановлюється адміністративна відповідальність за порушення членами виборчих комісій порядку підрахунку голосів та опрацювання виборчої

документації, що може свідчити про намагання сфальсифікувати результати голосування.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Конституційний принцип правової держави передбачає встановлення правопорядку, який повинен гарантувати кожному утвердження і забезпечення прав і свобод людини (статті 1, 3, частина друга статті 19 Основного Закону України). Конституція України визначає основні права і свободи людини і громадянина та гарантії їх дотримання і захисту, зокрема: права і свободи людини і громадянина, закріплені в Конституції України, не є вичерпними; конституційні права і свободи не можуть бути скасовані; при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (стаття 22); громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом (частина перша статті 24); юридична відповідальність особи має індивідуальний характер (частина друга статті 61); обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях; усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь (частина третя статті 62); конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України (частина перша статті 64).

Відповідно до статей 69 та 71 Конституції України народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Виборцям гарантується вільне волевиявлення.

Пунктом 20 частини першої статті 92 Конституції України передбачено, що організація і порядок проведення виборів і референдумів визначаються виключно законами України.

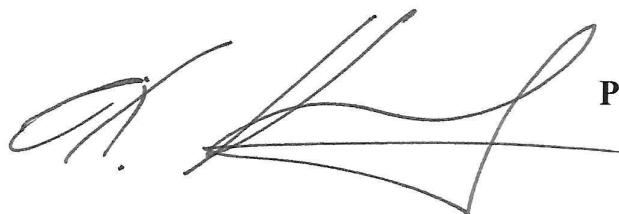
Також виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них (пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України).

За порушення виборчого законодавства встановлено адміністративну та кримінальну відповідальність.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо захисту вільного волевиявлення виборців та посилення відповідальності за порушення виборчого законодавства) (реєстр. № 8097 від 6 березня 2018 року), поданий народним депутатом України Міщенко С.Г., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ